

17

رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران در افغانستان / کابل

رصد هفتگی

رویدادهای مهم فرهنگی و اجتماعی

افغانستان

تیر ماه سال ۱۴۰۰

رصد اخبار افغانستان از تاریخ ۱۴۰۰/۴/۱۹ الی ۱۴۰۰/۴/۲۳

دیده‌بان، بولتن رصدی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کابل می‌باشد که تلاش دارد با مرور مهم‌ترین اخبار و رویدادهای فرهنگی- اجتماعی درج شده در روزنامه‌ها و سایت‌های رسمی افغانستان در طول یک هفته ارائه شود. در این بولتن اخبار و رویدادها در محورهای فرهنگی- اجتماعی، مهم‌ترین اخبار سیاسی، اخبار مربوط به ایران، اخبار فعالیت‌های فرهنگی سایر کشورها در افغانستان و گزارش تحلیلی ارائه می‌شود. دریافت نظرات خوانندگان می‌تواند رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کابل را در ارائه خدمت بهتر در این زمینه یاری دهد.

عناوین مطالب:

الف: اخبار فرهنگی-اجتماعی

ب: مهم‌ترین اخبار سیاسی

ج: اخبار مربوط به ایران

د: اخبار فعالیت‌های فرهنگی سایر کشورها در افغانستان

ه: گزارش تحلیلی

الف) اخبار فرهنگی-اجتماعی:

۱. فیلم «کابل میلودی» از صحرا مانی در جشنواره کن راه یافت

«فیلم کابل میلودی» از ساخته‌های «صحرا مانی»، از فیلم سازان کشور به جشنواره کن راه یافته است. اکنون که یک هفته به پایان جشنواره کن باقی مانده است «صحرا مانی» می‌گوید که دو شرکت فیلم سازی بین المللی حاضر به تکمیل برنامه پس از تولید این فیلم گردیده اند. «فیلم کابل میلودی» درباره فعالیت و دست‌آوردهای انستیتو ملی موسیقی افغانستان با تمرکز بر زنده‌گی دختران «ارکستر زهره» این نهاد است. «صحرا مانی» می‌گوید که فیلم «کابل میلودی» مستقل و با هزینه شخصی خود او تولید شده است. امسال از سینمای حکومتی افغانستان نیز برای نخستین بار فیلم «کوچه پرنده‌ها» به جشنواره کن راه یافته است. «کابل میلودی» دومین فیلم مستند داستانی «صحرا مانی» اکنون در جشنواره کن، فیلم مستقل با هزینه شخصی فیلم‌ساز تا مرحله تولید کامل شده است.

منبع: طلوع‌نیوز، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

۲. افزایش مهاجرت شهروندان افغانستان به ترکیه

نورالرحمن اخلاقی، وزیر امور مهاجرین و عودت کنندگان امروز در دیدار با جهاد آرگین ای، سفیر ترکیه در کابل گفت: افزایش روند مهاجرت به ترکیه دلیل جنگ افروزی طالبان است. دفتر مطبوعاتی وزارت مهاجرین و عودت کنندگان امروز با نشر خبر نامه‌ای گفته است وزیر امور مهاجرین در این دیدار گفت دلیل افزایش مهاجرت، جنگ افروزی طالبان است که باعث شده است شهروندان افغان برای رسیدن به کشورهای همسایه، ترکیه و اروپا تلاش کنند. در همین حال سفیر ترکیه وضعیت موجود کشور را قابل درک و دلیل عمده مهاجرت افغانان خواند و اعلام کرد که برای رسیدگی بیشتر به این معضل، در سطوح مختلف با این وزارت همکاری می‌کند.

منبع: آژانس خبری باختر، سه‌شنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۰

۳. برگزاری اولین جشنواره ادبی-هنری «زخم‌های جنگ» در کابل

اولین جشنواره ادبی-هنری «زخم‌های جنگ»، امروز از طرف نهاد حقوق بشر و دموکراسی در کابل برگزار شد. در این جشنواره، به اثرهای هشت شاعر و نویسنده جایزه داده شد و برای اثرهای برخی از شاعران و نویسندگان دیگر نیز تقدیرنامه اهدا گردید. رامین مظهر، حکمت نظری و جلال نظری سه شاعری هستند که به ترتیب جایزه‌های نخست، دوم و سوم را بدست آوردند. داستان «مرگ خواستن» از «امید حق‌بین»، «اتاق ۱۱۵» از «عصمت‌الله کهزاد»، «تو چه فکر می‌کنی رضا؟» از «معصومه امیری»، «تایرهای کراچی چهار تایره» (چرخ‌های فورغون چهار چرخ) از «نور محمد علی چوپان» و «دنیایی مرده‌ها» از «رضا آغاز»، مقام‌های اول، دوم و سوم را در بخش داستان گرفتند. «حمیرا قادری»، نویسنده و استاد دانشگاه که در این برنامه شرکت کرده بود گفت: «امیدوارم که نوشتن فقط برای فیستیوال‌ها و جوایز اتفاق نیافتد. ما به روایتگر نیاز داریم به‌خاطر اینکه چهل سال است به‌نوعی ما سکوت کرده‌ایم» در این جشنواره، ده‌ها شاعر و نویسنده اثرهایی را که از قصه‌های جنگ و جنایت‌های جنگ چندین ساله خلق کرده‌اند، نیز فرستاده بودند. شاعران و نویسندگان که در این جشنواره شرکت کرده بودند بر نوشتن قصه‌های جنگ تأکید کردند. «کاوه جبران»، شاعر و نویسنده اظهار داشت: «قلم تان، سلاح تان است؛ دفاع کنید از ارزش‌های انسانی تان. این به‌معنی این نیست که مثل طالب ترانه مهیب و آدم‌کشی را بسرایید.» در جشنواره ادبی-هنری «زخم‌های جنگ» در حدود ۲۰۰ نفر شرکت کرده بودند. دو اثر «نمی‌خواهم او خاکستر شود» و «میان دو انفجار» کتاب‌هایی بود که در این جشنواره رونمایی شد.

منبع: طلوع‌نیوز، سه‌شنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۰

۴. ترور یک عالم دین در استان کاپیسا

«عبدالشایق شورش» سخنگوی فرماندهی پلیس کاپیسا گفت «مولوی جان آقا»، استاد دارالعلوم امام اعظم و امام مسجد جامع ظفر شهرستان «کوهستان» استان کاپیسا، صبح روز چهارشنبه ۲۳ تیر توسط افراد ناشناس ترور شده است. بررسی ها برای شناسایی عاملان این رویداد در دست بررسی است.

منبع: شبکه تلویزیونی تمدن، چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۰

(ب) مهم ترین اخبار سیاسی:

۱. برای جلوگیری از جنگ داخلی؛ قدرت در افغانستان باید تقسیم شود

«شاه محمود قریشی»، وزیر امور خارجه پاکستان، در نشست کمیته روابط خارجی مجلس سنا تأکید کرد. حکومت پاکستان برای جلوگیری از «جنگ داخلی» در افغانستان راهکار «تقسیم قدرت» را پیشنهاد می کند و از جنگ داخلی و هجوم موج دوباره مهاجران به پاکستان و ایران ابراز نگرانی کرده است. پاکستان و ایران با شروع «جنگ داخلی» در افغانستان با هجوم پناهجویان مواجه خواهد شد. قریشی گفت: «ما به گزینه (رایگان برای همه) در مرز با افغانستان خاتمه می دهیم» از طرفی هم، اسلام آباد موج دیگر تروریسم را مثل گذشته نمی خواهد. پاکستان ۷۰ هزار نفر قربانی داده است و ۱۵۰ میلیون دلار زیان دیده است. شاه محمود قریشی افزوده است که تحریک طالبان پاکستان می تواند با تسلط یافتن تفکر طالبان، قدرتمند شوند و این برای پاکستان «مضر» است دولت افغانستان تاکنون به اظهارات شاه محمود قریشی واکنش نشان نداده است.

منبع: روزنامه هشت صبح، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

۲. شهرستان های «علی آباد و یفتل پایین» به تصرف نیروهای دولتی درآمد

وزارت دفاع روز شنبه ۱۹ تیر، اعلام کرد که نیروهای دولتی شهرستان «علی آباد در استان کندوز و شهرستان «یفتل پایین» در استان بدخشان را دوباره به تصرف شان درآورده اند. این دو شهرستان اخیراً

بدست طالبان سقوط کرده بود. همزمان منابع محلی می‌گویند که شهرستان‌های «سرخ پارسا» و «شیخ‌علی» در استان پروان، «شورابک» در استان کندهار و «الیشنگ» در استان لغمان در کمتر از بیست و چهار ساعت گذشته به دست طالبان افتاده‌اند. عبدالمتین قدوسی، عضو شورای استانی پروان بیان داشت: «فشار زیاد بود، ناگزیر شدیم با مخالفین بییوندند و شهرستان‌ها را تحویل دهند» در همین حال، شهروندان استان غزنی می‌گویند که افزایش حملات طالبان بر شهر غزنی آنان را نگران ساخته‌است. این در حالی است که اخیراً چندین شهرستان غزنی بدست طالبان افتاده‌اند. آنچه که منابع می‌گویند، اکنون نبردها در بخش‌هایی از منطقه اول، پنجم و ششم شهر غزنی ادامه دارند.

منبع: طلوع‌نیوز، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

۳. اسماعیل خان: به خاطر دفاع از شهر هرات به جبهه‌های جنگ می‌رویم

«محمد اسماعیل خان»، یکی از فرماندهان پیشین جهادی در استان هرات می‌گوید بخاطر جلوگیری از پیشروی طالبان به سمت شهر هرات، نیروهای تحت امرش به جبهه‌های جنگ اعزام می‌شوند. اسماعیل خان روز (جمعه، ۱۸ تیر) در حضور صدها نفر از شهروندان هرات در خانه‌اش، «حرکت مقاومت مردمی منطقه جنوب‌غرب» را پایه‌گذاری کرد، تا جلوی سقوط شهر هرات را بگیرد. حرکت مقاومت مردمی حوزه‌ی جنوب‌غرب از «مجاهدین» و مردم استانهای بادغیس، غور، هرات، نیمروز، فاریاب، هلمند و قندهار تشکیل شده است.

گفتنی است: گروه طالبان روز پنج‌شنبه به صورت «چشم‌گیری» در شهرستانهای هرات پیشروی داشته است. این گروه در کنار سقوط برخی شهرستانهای هرات، کنترل «گمرک‌های اسلام‌قلعه و تورغندی» این استان را نیز به‌دست گرفته است.

منبع: روزنامه اطلاعات‌روز، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

۴. ممنوع الخروج شدن یک وکیل پارلمان

پلیس مرزی نامه‌ای به میدآنهاي هوایی و بنادر زمینی ارسال کرده که در آن آمده است برای «دفاع از منافع ملی کشور» امیرشاه نایب‌زاده، نماینده مردم بادغیس در مجلس نمی‌تواند از بندرگاه یا میدآنهاي هوایی به بیرون از کشور سفر کند. روز جمعه ۱۸ تیر «نوار صوتی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که در آن امرالله صالح، معاون اول رئیس جمهوری با لحن تندی با امیرشاه نایب‌زاده، نماینده مردم بادغیس در مجلس نمایندگان افغانستان سخن می‌گوید و او را متهم به «خیانت» می‌کند. آقای صالح در این نوار صوتی می‌گوید: «به ما گزارشات پی در پی رسیده که خودت نیروهای ارتش را تشویق می‌کنی که تسلیم شود» امرالله صالح «در این نوار از امیرشاه نایب‌زاده می‌خواهد از این کار دست بردارد، در غیر آن او را به «جهنم» خواهد فرستاد. معاون اول رئیس جمهوری گفته «تو به طالبان وعده دادی که استان بادغیس را به آنها تسلیم می‌کنی». در این نوار بیست و یک ثانیه‌ای، آقای نایب‌زاده اجازه نیافته که برای دفاع از خود چیزی بگوید. اما این نماینده مجلس ویدیویی را در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد و گفت این حرکت معاون اول رئیس جمهور قانونی نیست و اگر موضوع از مجراهای قانونی طی مراحل شود، قوه قضاییه و پارلمان کشور می‌تواند او را به دادگاه معرفی کند. در غیر صورت «به این شکل» خود را به معاون اول رئیس جمهوری تسلیم نخواهد کرد. امیرشاه نایب‌زاده، نماینده مردم بادغیس در مجلس همچنین گفته اگر اتهام «خیانت» بر وی ثابت شود، حاضر است در محضر عام «اعدام» شود. آقای نایب‌زاده همچنان گفته او همیشه در کنار نظام جمهوری بوده و حاضر است تا آخرین قطره خون از این نظام دفاع کند. او از محمد اشرف غنی، رئیس جمهور خواسته به طور فوری هیأتی را تعیین کند تا «اتفاقات اخیری که در بادغیس اتفاق افتاده» را بررسی کند. نشر نوار صوتی گفتگوی امرالله صالح با امیرشاه نایب‌زاده از واکنش‌های گسترده‌ای را در شبکه‌های اجتماعی به همراه داشت.

منبع: روزنامه افغانستان‌ما، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

۵. اعلام زمان ورود روسیه به درگیری‌های در افغانستان

سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه در پاسخ به سوالی پیرامون اینکه «آیا جهان قادر است با سیطره دوباره طالبان بر افغانستان بدون توافق با دولت کابل کنار بیاید؟» اظهار داشت: این سوال را در درجه اول باید از خود افغان‌ها پرسید. با میانجی‌گری ایالات متحده، اقدامات لازم برای ایجاد ثبات و آغاز فرایند سیاسی و دستیابی به توافقی در خصوص مرحله انتقالی سپس مشخص کردن معیارهای نهایی آینده افغانستان ترسیم شده است. روشن است که کسی غیر از افغان‌ها نمی‌تواند این مشکلات را حل کند اما توافقات امضا شده بین واشنگتن و طالبان با استقبال همه طرف‌ها مواجه شده است که از آن حمایت می‌کنیم. همچنین مسکو هیچ اقدامی در قبال اوضاع در افغانستان انجام نخواهد داد مگر اینکه درگیری‌های جاری در این کشور از سرحدات آن فراتر رود. لاوروف در واکنش به سیطره طالبان بر گذرگاه‌های سرحدی دولت افغانستان با تاجکستان و ایران گفت: تا زمانی که این اتفاقات در خاک افغانستان رخ می‌دهد، ما قصد نداریم هیچ اقدامی جز تکرار تماس‌های فوری انجام دهیم.

منبع: خبرگزاری آریانا نیوز، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

۶. واکنش‌ها به توافق ترکیه و ناتو درباره امنیت فرودگاه کابل

پس از توافق ترکیه، ناتو و امریکا درباره تأمین امنیت فرودگاه کابل از سوی ترکیه، حکومت افغانستان و گروه طالبان در این باره دیدگاه‌های مخالف دارند. وزارت دفاع افغانستان از همکاری‌های ترکیه در این زمینه استقبال می‌کند، اما سخنگوی هیئت مذاکره کننده طالبان می‌گوید که این گروه با حضور هر نیروی خارجی در افغانستان پس از مهلت تعیین شده در توافقنامه این گروه با امریکا، مخالف هستند. روح‌الله احمدزی، سخنگوی وزارت دفاع ملی افغانستان در این باره گفت «در جهت گسترش ظرفیت و مدیریت کنترل فرودگاه‌ها از همکاری‌های کشورهای دوست استقبال می‌کنیم»

«سید اکبر آغا»، فرمانده پیشین طالبان «اگر در چارچوب ناتو یا ترکیه و یا کشور دیگری بماند، نه تنها که برای طالبان، بلکه برای مردم افغانستان نیز قابل قبول نیست» انتظار می‌رود تا کمتر از دو ماه دیگر نیروهای امریکایی به‌گونه کامل افغانستان را ترک کنند.

منبع: طلوع‌نیوز، یکشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۰

۷. سقوط دو شهرستان استان غور بدست طالبان

همزمان با سقوط دو شهرستان دیگر استان غور بدست طالبان، از ادامه نبردها میان نیروهای دولتی و طالبان در ده شهر کشور خبر می‌رسد. بغلان، تخار، کندز، فاریاب، بادغیس، جوزجان، میدان وردک، غزنی، کندهار و هلمند استان‌های هستند که جنگ به نزدیک مرکزهای این استان‌ها رسیده‌است. اما وزارت دفاع از کشته‌شدن ۲۰۰ طالب و زخمی شدن بیش از ۱۰۰ نفر دیگر در شبانه‌روز گذشته، خبر می‌دهد. در همین حال «محمد حنیف اتمر»، وزیر خارجه کشور هشدار داده‌است که اگر کشور به صلح نرسد، افغانستان درگیر یک جنگ بی پایان خواهد شد.

منبع: طلوع‌نیوز، یکشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۰

۸. سفر هیئت طالبان به رهبری شیرمحمد استانکزی به ترکمنستان

«محمد نعیم»، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در توئیترش نوشت که یک هیئت به ترکمنستان رفته‌است. به‌گفته او، این هیئت که توسط «شیرمحمد عباس استانکزی» رهبری می‌شود، روز یکشنبه ۲۰ تیر وارد عشق‌آباد شد و با وزیر خارجه این کشور دیدار کرده است. این در حالیست که در روزهای گذشته هیئت‌هایی از این گروه به ایران و روسیه نیز سفر کرده بودند. چند روز قبل، یک هیئت از طالبان به رهبری «شیخ شهاب‌الدین دلاور» به روسیه سفر کرده و با «ضمیر کابلوف»، نماینده ویژه «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهور روسیه در امور افغانستان دیدار و گفتگو کرده است. «شهاب‌الدین دلاور»، عضو دفتر سیاسی قطر طالبان در یک نشست خبری گفت «درباره نظام آینده در بحث مذاکرات بین‌الافغانی تصمیم‌گیری خواهد شد. البته امارت اسلامی افغانستان را برای افغان‌ها مفیدتر و محقق‌تر

می‌دانیم، این توافق تا حالا صورت نگرفته است. البته فکر می‌کنم که افغان‌ها برای نام‌ها اهمیت زیادی قائل نیستند؛ چه نظام امارت اسلامی افغانستان باشد یا دولت اسلامی افغانستان، برای افغان‌ها مهم نیست. برای افغان‌ها حقیقت و ماهیت نظام مهم است که آن را ما دیده‌ایم و استقبال می‌کنیم.» طالبان در موجی از حملات نظامی، بسیاری از مناطق هم‌مرز افغانستان با همسایگانش از جمله ترکمنستان، تاجیکستان و ایران را به کنترل خود در آورده و واردات و صادرات را مختل کرده است. صدها سرباز افغانستان ناچار شده‌اند برای نجات‌جان خود به ایران و تاجیکستان پناه ببرند.

منبع: خبرگزاری افغان‌ایرکا، دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰

۹. تلاش دختران و فعالان زن برای دریافت ویزای آمریکا

پس از پخش گزارش‌ها دربارهٔ فراهم‌سازی دوهزار ویزا از سوی ایالات متحده آمریکا برای زنان آسیب‌پذیر در افغانستان، شماری از دختران و زنان فعال در عرصه‌های حقوق‌بشر و آزادی بیان، برای دستیابی به این ویزا تلاش می‌کنند. آنان می‌گویند که برای حفظ جان‌شان، ناچار هستند کشور را ترک کنند. فرحین عرفان، خبرنگار و فعال حقوق زن گفت: «از دو هزار ویزایی که کشور آمریکا برای زنان آسیب‌پذیر افغان مدنظر گرفته، از این کار کشور آمریکا ما استقبال می‌کنیم و امیدوار هستیم برای کسانی برسد که واقعاً مستحق هستند.» چند روز پیش، رویترز گزارشی را نشر کرد که احتمال دارد آمریکا پس از پایان مأموریت نظامی‌اش در افغانستان، برای ۲۰۰۰ زن آسیب‌پذیر افغان ویزای مخصوص مهاجرات بدهد؛ اما تاکنون حکومت آمریکا در این باره چیزی نگفته‌است.

منبع: طلوع‌نیوز، دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰

۱۰. واکنش طالبان در خصوص نکاح دختران بالای ۱۵ سال و بیوه‌های زیر ۴۵ سال برای نیروهای

طالبان

واکنش طالبان در خصوص اطلاعیه‌ای منتشر شده در شبکه‌های اجتماعی منتسب به این گروه با عنوان «نکاح دختران بالای ۱۵ سال و بیوه‌های زیر ۴۵ سال برای نیروهای طالبان». برخی رسانه‌های مدعی شده بودند که طالبان در مناطق تحت کنترل خود، دختران را مجبور به ازدواج با اعضای این گروه می‌کند. که با واکنش سخنگوی این گروه همراه بود.

سخنگوی این گروه در توضیحات خود آورده است:

پس از آنکه دشمن مزدور در سرتاسر کشور با شکست و رسوایی روبرو شد، هزاران نفر از سربازان آنها جنگ را ترک کردند و به آغوش امارت اسلامی پناه آوردند، نزدیک به ۲۰۰ شهرستان از وجود دشمن تصفیه شد، اکنون دشمن علیه امارت اسلامی به پروپاگاندا، تلاش‌های جعلی زده است، که در مورد آن توضیحات ذیل را ارائه می‌نمائیم

۱. در این اواخر، اسناد جعلی، ابلاغیه‌ها و هشدارهای جعلی نامه‌های مختلفی در رسانه‌های

اجتماعی پخش می‌شود و حتی در بعضی مناطق به شکل اوراق توزیع هم می‌شود، که گویا

مجاهدین بر مردم مقررات وضع می‌کنند، مردم را اخطار می‌دهند، قوانینی در باره زنان مطرح

می‌شود، در مورد زندگی مردم، در باره گذاشتن ریش، گشت و گذار مردم و حتی به نکاح

دادن دختران و یا مسائل دیگر؛ ادعاهای بی‌اساس در آن پخش می‌شود.

۲. همچنان شماری از ویدیوهای جعلی یا صحنه‌های چندین ساله قبل ویدیویی، که اکثراً اعمال

ملی‌شده‌های داعشی در آن منعکس شده، دست به دست می‌شود و چنان وانمود می‌کنند گویا

تازه باشد و مجاهدین امارت اسلامی مرتکب چنین اعمال شده باشند. در شهرستان‌های

فتح‌شده، در مورد برخورد خدای ناکرده نادرست مجاهدین امارت اسلامی در برابر مردم

ادعاها و پروپاگاندا بی‌اساس می‌شود و در اختیار رسانه‌ها گذاشته می‌شود. همچنان همه‌روزه از

سوی دشمن ادعای بی‌اساس در مورد تلفات صدها تن مجاهدین صورت می‌گیرد و یا

راپورهای نادرست در مورد بازپس‌گیری شهرستان‌ها نشر می‌شود.

امارت اسلامی همه این موارد را رد می‌نماید و در هیچ جا اجازه نمی‌دهد که در برابر مردم روش زشت صورت بگیرد، قوانین و مقررات خودسرانه بر مردم وضع شود و زندگی مردم با دشواری مواجه شود، همچنان در مورد زنان و مردان نه روش بدی صورت گرفته و نه هم اجازه چنین کار داده شده است. هدف از این همه پروپاگندهای دشمن پنهان داشتن دستپاچگی خود، تخریب اذهان مردم و توجیه ناکامی‌های پیهم خود می‌باشد. ما از تمام رسانه‌ها، فعالان و مردم عام می‌خواهیم که شکار چنین پروپاگند نشوند، بلکه بر برادران مجاهد خود باور داشته باشند. ما هر چیزی را که نشر می‌کنیم از منابع رسمی و راه‌های می‌باشد که از بیست سال توسط آن با رسانه‌ها در تماس هستیم، مطالب که از آدرس‌های اضافی و نامعلوم نشر می‌شود، هیچ اعتباری ندارد.

منبع: خبرگزاری افغان ایرکا، دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰

۱۱. بزودی طالبان برای محاصره کابل و شهرهای بزرگ دیگر افغانستان تلاش خواهد کرد

ژنرال «هربرت مک‌مستر»، مشاور سابق امنیت ملی آمریکا با اشاره به وضعیت امنیتی افغانستان گفت: احتمال سقوط افغانستان در حال افزایش است. دلیل حملات طالبان به شمال افغانستان برای جلوگیری از ایجاد یک ائتلاف شمال جدید علیه این گروه بود و اکنون بسیاری از نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان روحیه خود را از دست داده‌اند. مشاور امنیت ملی دولت ترامپ ادامه داد: بزودی طالبان برای محاصره کابل و شهرهای بزرگ دیگر افغانستان تلاش خواهد کرد، آن‌ها در حال استفاده از ترور و تهدید برای تصرف شهرستان‌های کلیدی مجاور مراکز استان‌ها هستند. این مشاور سابق همچنین تصریح کرد که «همه این‌ها پیش‌بینی شده بود» و با اشاره به خروج آمریکا از افغانستان و ادامه جنگ در این کشور تاکید کرد که با خروج یکی از طرف‌ها، جنگ پایان نمی‌یابد. «اسکات میلر» فرمانده نظامیان آمریکایی و ناتو در افغانستان نیز پیش از این با اشاره به وضعیت وخیم امنیتی این کشور

هشدار داد که با توجه به مسیری که هم اکنون ادامه دارد، جنگ داخلی مسیری است که می‌توان تجسم کرد. وی با تاکید بر اینکه توافق سیاسی بهترین راه حل برای بحران افغانستان است، خطاب به طالبان تصریح کرده بود که اگر این گروه خواستار پایان حملات هوایی آمریکا است باید حملات هجومی خود را متوقف کند. وال استریت ژورنال نیز به نقل از مقامات اطلاعاتی آمریکا نوشته بود که دولت افغانستان ممکن است ۶ ماه پس از خروج نظامیان آمریکایی و ناتو از افغانستان سقوط کند.

منبع: خبرگزاری افغان ایرکا، دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰

۱۲. سقوط شهرستان‌های «که‌مرد و سیغان» بامیان

گروه طالبان ادعا می‌کند که روز (دوشنبه ۲۱ تیر) موفق شده بدون درگیری شهرستان «سیغان» را به تصرف خود درآورد. «ذبیح الله مجاهد»، سخنگوی این گروه اعلام کرده است که مقدار زیادی از سلاح‌ها و مهمات نیروهای امنیتی را به دست این گروه افتاده است. همچنین طالبان اعلام کردند که شهرستان «که‌مرد» بامیان را اشغال کرده‌اند. اگرچه مقام‌های محلی جزئیاتی درباره سقوط این دو شهرستان را با خبرنگاران شریک نمی‌کنند. اما منابع می‌گویند که این دو شهرستان بدون درگیری به دست گروه طالبان افتاده است. گروه طالبان در مسیر کوتل شیبیر - بامیان حملات تهاجمی شان را آغاز کرده بودند. اما این حمله با تلفات ۵ عضو این گروه عقب زده شده است.

منبع: خبرگزاری آوا، سه‌شنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۰

۱۳. تا سه ماه دیگر اوضاع امنیتی کشور بهبود میابد

در اوضاعی که بیشتر استان‌های شمال کشور شاهد درگیری‌های سنگین میان نیروهای دولتی و طالبان است، رئیس‌جمهور غنی در سفری به استان بلخ می‌گوید «کمر طالبان خواهند شکست» و تمامی مناطقی که به دست این گروه افتاده‌اند، به زودی پس گرفته خواهند شد رئیس‌جمهور غنی که برای بررسی اوضاع امنیتی روز (سه‌شنبه ۲۲ تیر) به استان بلخ رفته است، می‌گوید که تا سه ماه دیگر اوضاع امنیتی به گونه‌ی چشمگیری در سراسر کشور بهبود خواهد یافت.

سفر رئیس جمهور غنی به بلخ در حالی صورت می‌گیرد که درگیری‌های سنگین میان نیروهای دولتی و طالبان در شمار بیشتر استان‌های شمال کشور به شمول بلخ جریان دارند. او در این سفر با شماری از فعالان جامعه مدنی، فعالان حقوق زن و خبرنگاران دیدار نمود و بر انسجام و وحدت ملی در کشور تاکید ورزید.

منبع: خبرگزاری افغان ایرکا، سه‌شنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۰

۱۴. سقوط آخرین شهرستان فراه به دست طالبان

مسئولان امنیتی در استان فراه تأیید می‌کنند شهرستان «پرچمن» بعد از چند روز محاصره و درگیری به دست طالبان افتاده است. «فاروق حضرتی»، سخنگوی فرماندهی پلیس فراه گفت «عصر روز سه‌شنبه (۲۲ تیر) فرماندهی پلیس و دیگر مراکز شهرستان «پرچمن» فراه به دست طالبان افتاده است. فرماندهی پلیس، پرسنل غیرنظامی، خیزش‌های مردمی و نیروهای ارتش مستقر در این شهرستان روز سه‌شنبه ۲۲ تیر با طالبان یکجا شدند. با این حال، خبر تبانی فرمانده پلیس این شهرستان با طالبان، جهت در اختیار گرفتن شهرستان توسط طالبان، رد می‌شود. برخی‌ها گفته بودند فرمانده پلیس شهرستان «پرچمن» طالبان را در سقوط شهرستان همکاری کرده است. با این همه، با سقوط «پرچمن» تمامی شهرستان‌های فراه شامل گمرگ این استان به دست طالبان افتاد. مردم این استان حالا از شدت حملات طالبان بالای مرکز شهر ابراز نگرانی می‌کنند.

منبع: خبرگزاری جمهور، چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۰

۱۵. برگشت هواپیمای حامل ژنرال «مراد» از فضای دایکندی

یک منبع معتبر حکومتی تایید کرد که هواپیمای حامل ژنرال «مرادعلی مراد» استاندار جدید دایکندی از فضای این استان برگشت داده شده است. روز (سه‌شنبه ۲۲ تیر) ژنرال مرادعلی مراد با حفظ درجه نظامی بحیث استاندار دایکندی و «طاهر زهیر» به عنوان استاندار بامیان تعیین شده‌اند. آقای زهیر روز چهارشنبه ۲۳ تیر به گونه رسمی به عنوان استاندار بامیان معرفی شد و به کارش آغاز کرد. اما،

هواپیمای حامل ژنرال مراد که برای معرفی به دایکندی می‌رفت از فضای این استان برگشت داده شده است. نمایندگان مردم دایکندی در مجلس نمایندگان گفته اند که گفته می‌شود که ژنرال مرادعلی مراد، در وزارت دفاع خواهد رفت و به همین دلیل هواپیمای حامل آنان برگشت خورده است. اما برخی منابع گفته اند که دلیل برگشت هواپیمای حامل «مرادعلی مراد» مخالفت محمد محقق، مشاور ارشد رئیس‌جمهور اشرف غنی در امور سیاسی و امنیتی با انتصاب او به‌عنوان استاندار دایکندی بوده است. گفته می‌شود که آقای محقق صبح روز چهارشنبه به رئیس‌جمهور غنی تماس گرفته و گفته است که براساس توافق دو طرف، استاندار دایکندی باید از افراد نزدیک به او مقرر می‌شد، اما در تعیین مرادعلی مراد نه با او مشورت شده و نه پست بدیلی پیشنهاد شده است. طبق اظهارات این منابع، محقق در این تماس به آقای غنی گفته است که از میان او و مرادعلی مراد باید یکی را انتخاب کند و در صورتی که توافق میان دو طرف عملی نشود، او از سمت مشاوریت استعفا خواهد کرد. بر اساس این گزارش‌ها، پس از تماس محقق به غنی، از دفتر ریاست‌جمهوری به هیئت همراه مرادعلی مراد تماس گرفته شده و آنان به کابل فراخوانده شده‌اند. ریاست‌جمهوری تاکنون در این باره چیزی نگفته‌اند.

منبع: خبرگزاری جمهور، چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۰

ج) اخبار مربوط به ایران:

۱. دولت بایدن خواهان آزادی تمامی زندانیان آمریکایی در ایران است

«رابرت مالی»، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران گفت: «دولت جو بایدن خواهان آزادی تمام آمریکایی‌هایی است که به طور ناعادلانه در ایران زندانی هستند و توافق جزئی برای آزادی آنها را نخواهد پذیرفت». در ماه دی ۱۳۹۴ همزمان با اجرایی شدن توافق هسته‌ای (برجام) ایران چند شهروند آمریکایی، شامل جیسون رضاییان، امیر حکمتی، سعید عابدینی و نصرالله خسروی، را آزاد کرد.

منبع: روزنامه اطلاعات‌روز، یکشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۰

۲. عضو مجلس نمایندگان ایران: طالبان را نباید با القاعده و داعش یکی دانست

مجتبی ذوالنوری؛ عضو کمیسیون امنیت مجلس نمایندگان ایران، طالبان را بخشی «انکارناپذیری» از حقیقت افغانستان دانسته و گفته است که این گروه را نباید با القاعده، داعش و سیاسی گروه‌های «تکفیری یکی دانست» او در گفتگو با خبرگزاری خانه ملت ایران گفته است: «باید پذیرفت که طالبان تندی‌ها و تفاوتی‌هایی با سایر گروه‌های موجود در افغانستان دارد؛ نباید آنها را با القاعده، النصره، داعشی‌ها و تکفیری‌ها یکی دانست.» طالبان وجهه متفاوتی نسبت به جریان‌های تروریستی و تکفیری دارند. نقش طالبان در افغانستان نباید نادیده گرفته شود. این عضو مجلس نمایندگان ایران بیان کرده که طالبان اگر می‌خواهد در آینده افغانستان تأثیرگذار باشد نباید با دنیا و همسایگان «سرشاخ شود بلکه باید از موضع عقلانیت و احترام متقابل عمل کند. این اظهارات در حالی بیان می‌شود که اخیراً هیئتی از طالبان به ایران سفر کرده بودند.

گفتنی است: که طی سال‌های اخیر، ایران در کنار پاکستان همواره به حمایت از طالبان متهم شده است. در حالی که روابط این گروه با ایران در زمان سلطه‌شان به دلیل قتل دیپلمات‌های ایرانی در مزار شریف تیره بود. در این زمینه، وزیر خارجه ایران اواخر سال گذشته، در مصاحبه‌ای با یک تلویزیون خصوصی افغانستان گفت که بر اساس قوانین هنوز «ایران طالبان را از گروه تروریستی خارج نکرده است.»

منبع: خبرگزاری افغان ایرکا، دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰

۳. لغو بخشی از تحریم‌های تجارتي ایران

پایگاه خبری «واشنگتن فری بیکن» در گزارشی نوشت وزارت خارجه امریکا اواخر روز سه شنبه ۲۲ تیر به کنگره اطلاع داده با هدف دسترسی ایران، بخشی از تحریم‌های تجارتي را لغو می‌کند. بر اساس این گزارش، این معافیت که توسط «آنتونی بلینکن»، وزیر امور خارجه امریکا امضا شده است، انتقال وجوه ایران در حساب‌های محدود به صادر کنندگان در ژاپن و جمهوری کوریا را مجاز می‌داند. این معافیت

اجازه می‌دهد تا پول ایران که در نتیجه تحریم‌های امریکا مسدود شده بود، بدون نقض قانون آزاد شود. همچنین وزارت امور خارجه امریکا می‌گوید که اجازه انتقال وجوه به ایران را نمی‌دهد و صرفاً بازپرداخت به شرکت‌های ژاپنی و کوریا را که اجناس و خدمات غیر تحریم شده قبل از تشدید تحریم های ایالات متحده توسط دولت قبلی صادر می‌کردند، ایجاد می‌کند. در حال حاضر حدود ۷ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران از محل فروش نفت به دلیل تحریم‌های امریکا در بانک‌های کوریای جنوبی بلوکه شده است.

منبع: خبرگزاری جمهور، چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۰

(د) اخبار فعالیت های فرهنگی کشورهای خارجی در افغانستان:

۱. رسیدن اولین محموله واکسن کرونای «جانسون-جانسون» به افغانستان

اولین محموله واکسن کرونای «جانسون-جانسون» روز جمعه ۱۸ تیر، از آمریکا به افغانستان رسیده است. این محموله شامل ۴۸۱ میلیون دوز است که از طرف «راس ویلسون»، سرپرست سفارت آمریکا در کابل به «وحید مجروح»، سرپرست وزارت بهداشت، در میدان‌هوایی بین‌المللی کابل تحویل داده شد. صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل (یونیسف) اعلام کرده است که محموله «یک میلیون و ۴۸۴ هزار و ۹۰۰» دوز واکسن کرونای «جانسون-جانسون» از طریق «کوواکس» به کابل رسیده است. این محموله اولین بخش کمک ۳.۳ میلیون دوز واکسن «جانسون-جانسون» است که آمریکا برای کمک به افغانستان اختصاص داده است.

منبع: روزنامه هشت‌صبح، شنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۰

ه) گزارش تحلیلی:

۱. پشت پرده مذاکرات هند با طالبان

هند در تغییر سیاستی بسیار مهم، به تازگی ارتباطات و گفتگوهای پشت پرده خود با طالبان را تأیید کرد. به نقل از الجزیره انگلیسی: تا همین اواخر هند به علت نگرانی از تأثیر منفی ارتباط با طالبان بر ارتباطات این کشور با دولت افغانستان و حامیان قدرتمند آن در منطقه و جهان، تمایلی به ارتباط آشکار با طالبان نداشت و از ایجاد راه ارتباطی دائمی با این گروه خودداری می کرد؛ هر چند مقامات هندی در این سال‌ها، در مواردی برای حفظ منافع کشورشان با مقامات طالبان دیدارهایی داشتند. از نظر هند طالبان، دست نشانده پاکستان بود و هند تمایلی نداشت سیاست رسمی خود برای عدم مذاکره با گروه‌های شبه نظامی را با گفتگو با طالبان زیر پا بگذارد و این کار را عاملی برای افزایش فشار برای گفتگو با گروه‌های شورشی در کشمیر می دانست.

اما در چند سال اخیر اوضاع تغییر کرده است. کشورهای منطقه با توجه به اطلاع از محدودیت‌های نیروهای امنیتی دولت افغانستان و قدرت عملیاتی طالبان، در سال ۲۰۱۵، برای متوقف کردن گروه گروه داعش، حمایت از طالبان را آغاز کردند. از آن زمان به بعد، طالبان با تقویت روابط دیپلماتیک خود با جامعه جهانی، خود را به عنوان یکی از طرف‌های ذینفع مشروع در افغانستان مطرح کرد و توانست در سال ۲۰۲۰ با امریکا توافق صلح ببندد. اکنون، پس از خروج امریکا، طالبان نفوذ بسیار زیادی در افغانستان پیدا کرده است. همه‌ای این تحولات، هند را در موقعیتی متفاوت قرار داد و این کشور را وادار به بازاندیشی درباره رویکرد خود به این گروه مسلح کرد و در نهایت تصمیم به ارتباطات پشت پرده با طالبان گرفت تا پس از خروج امریکا، فضای راهبردی خود را در مقابل رقبای منطقوی، خصوصاً پاکستان، از دست ندهد. نخستین نشست رسمی مقامات عالی رتبه هند و طالبان، در سپتامبر ۲۰۲۰ و در گفتگوهای صلح گروه‌های افغان در دوحه بود. پس از آن مقامات امنیتی هند با بخش‌های ملی‌گرای

طالبان که در حوزه نفوذ کشورهای همسایه افغانستان قرار ندارند، ارتباطاتی برقرار کرده اند. این روابط پشت پرده برای هند دستاوردهای زیادی دارد. هند می‌خواهد از این طریق منافع امنیتی و سرمایه گذاری خود در افغانستان را پس از خروج امریکا حفظ کند و به گروه‌های مسلح کشمیر اطمینان دهد که نمی‌توانند از افغانستان به‌عنوان عرصه‌ای برای حمله به کشمیر استفاده کنند و افغانستان را به تهدید امنیتی بزرگی برای هند تبدیل کنند. با توجه به نیاز شدید طالبان به کمک‌های خارجی برای بازسازی و توسعه افغانستان، این ارتباط برای طالبان نیز دستاوردهایی دارد. علاوه بر این، رابطه با هند می‌تواند تأثیر مثبتی بر فرایند صلح افغانستان داشته باشد و از احتمال تبدیل افغانستان به عرصه‌ای برای جنگ نیابتی هند و پاکستان بکاهد.

اما موفقیت این روابط غیر رسمی میان هند و طالبان تا حدی به واکنش پاکستان بستگی دارد. مخالفت پاکستان با این روابط گرچه ممکن است به این رابطه پایان ندهد، اما بی‌تردید موانعی بر سر راه آن ایجاد می‌کند. طالبان با وجود وابستگی شدید به پاکستان، همچنان در تنش‌های هند و پاکستان بی‌طرف است و می‌خواهد سیاست خارجی خود را مستقل از پاکستان پیش ببرد. این گروه اکنون قدرتی سیاسی است که جامعه بین‌الملل آن را پذیرفته است و کم‌کم از سیطره پاکستان خارج می‌شود. به همین علت، به نظر می‌رسد، با وجود مخالفت پاکستان، رابطه طالبان با هند ادامه خواهد داشت.

منبع: خبرگزاری آریانا نیوز، یکشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۰